

दुग्ध व्यवसाय विकास विभाग

जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, नागपूर यांचे कार्यालय, नागपूर
कार्यालय योजना माहिती

या कार्यालयाचे स्तरावर खालील प्रमाणे योजना राबविण्यात येत आहे.

अक्र	योजनेचे स्वरूप	उद्दिष्ट	साध्य	कार्यपध्दती
1	जिल्हा नियोजन विभागा जिल्हा वार्षिक योजना सर्वसाधारण योजने अंतर्गत एकात्मिक दुग्धविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय दि 24.09.2010 च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सुचनानुसार शासकीय दुग्ध योजनांचे बळकटीकरण ही बाब अंतर्भूत आहे. राज्यातील दुग्ध व्यवसाय हा शासकीय सहकारी व खाजगी दुग्ध व्यवसायिकांमार्फत करण्यात येत असला तरी सद्य स्थितीत राल्यातील दुग्ध व्यवसायामध्ये शासकीय दुग्ध योजनेचा सहभाग 3%सहकारी दुग्ध संस्थांना सहभाग 37 % व खाजगी दुग्ध व्यवसायीकांचा सहभाग 60% आहे. दुग्ध हा पदार्थ नाशिवंत आहे. तो योग्य प्रकारे संकलीत न केल्यास काही कालावधीतच खराब होतो, त्यासाठी दुग्धाचे संकलन हे गाव पातळीवर करण्यात येत असल्याने साठवणूक क्षमता वाढविण्याकरीता बल्क मिल्क कुलर व दुग्ध सि क्रीतीच्या वेळीस दुग्धाची गुण वत्ता तपासणे आवश्यक असल्याने सचिव संगणक ही उपकरणे प्राथमिक संस्थांच्या स्तरावर उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. सदर व्यवसायात राज्यातील सहकार क्षेत्राला प्रोत्साहन देवून राज्यातील दुग्ध व्यवसायात खाजगी क्षेत्राच्या तुलनेत आणणे व राज्याचा विकास ग्रामिण स्तरावर करणे हा शासनाचा मानस आहे.	ग्रामिण पातळीवर दुग्ध संकलनाची व्यवस्था प्राथमिक दुग्ध संघामार्फत करण्यात येते. त्यामूळे जिल्हास्तरीय एकात्मिक दुग्धविकास कार्यक्रमांतर्गत प्राथमिक दुग्ध संस्थांचे बळकटीकरण या योजनेअंतर्गत बल्क मिल्क कुलर्स व सचिव संगणक/मिल्को टेस्टर साठी अनुदान शासन निर्णय दि. 08.12.2011 नुसार घेण्यात आले आहे.	अ) ज्या दुग्ध संस्थांचे 500 ली. पेक्षा कमी दुग्ध संकलन आहे. अश्या प्राथमिक दुग्ध संस्थासाठी 1000 ली. क्षमतेच्या बल्कमिल्क कुलर 10 के.व्हि.डी. जी. सेटसह बसविण्यासाठी 75 % टक्के अनुदान ब) ज्या दुग्ध संस्थांचे 500 ली पेक्षा व हजार ली. मर्यादितपर्यंत दुग्ध संकलन आहे. अश्या प्राथमिक दुग्ध संस्थासाठी 2000 ली क्षमतेचे बल्कमिल्क कुलर 10 के.व्हि.ए. डी. जी. सेटसह बसविण्यासाठी 50 % टक्के अनुदान क) ज्या दुग्ध संस्थांचे 1000 ली पेक्षा जास्त दुग्ध संकलन आहे. अश्या प्राथमिक दुग्ध संस्थासाठी 3000 ली. क्षमतेचे बल्कमिल्क कुलर 10 के.व्हि.ए. डी. जी. सेटसह बसविण्यासाठी 50 % टक्के अनुदान ड) प्राथमिक सहकारी दुग्ध संस्थानामिल्को टेस्टर सचिव संगणक बसविण्यासाठी 75% अनुदान	महाराष्ट्र सहकार संसाधन नियम नियमांनुसार तरतूदीस अनुसरून व शासन निकषानुसार सहकारी संस्था नोंदणी करून कमितीकमि 25 स्थानिक सभासद,गाई/म्हशी असणारे असणे आवश्यक आहे. तसेच दैनिक सरासरी दुग्ध संकलन 50/25 लिटरपेक्षा अधिक असून गुणवत्ता 3.5/8.5 असणे आवश्यक आहे.